

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/114/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3811209757
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3811209757.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Aleny Záhumenskej vo veci starostlivosti súdu o maloletú L. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom G. Y., T. L. D. I. v Y. - N., dieťa rodičov D. T., bytom Y., P. X/X a B. T., t.č. bytom X., K. X/X, o zvýšenie výživného na maloleté dieťa, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 12. septembra 2011, č.k. 16P/21/2011-35, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca k mal. L. zo sumy 60 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne s účinnosťou od 01.08.2011, ktoré bude otec poukazovať najneskôr do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 03.11.2010, č.k. 13P/372/2010-58.

Výrok o nedoplatku na zročnom výživnom z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 03.11.2010, č.k. 13P/372/2010-58 v časti o výživnom pre mal. L. tak, že vyživovaciu povinnosť otca pre maloletú určenú mesačne sumou 60 eur s účinnosťou od 01.08.2011 zvýšil na sumu 85 eur mesačne, ktoré výživné uložil otcovi platiť k rukám matky dieťaťa mesačne vždy vopred najneskôr do 25. dňa v mesiaci. Nedoplatok na výživnom z titulu zvýšenia výživného za čas od 01.08.2011 do 30.09.2011 spolu vo výške 50 eur otcovi uložil zaplatiť matke dieťaťa v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k mal. L. je opodstatnený iba sčasti. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že od poslednej úpravy výživného (od novembra 2010) došlo k zmene pomerov najmä u mal. L., ktorá od septembra 2011 študuje na dennom štúdiu na T. L. v V., v súvislosti s čím sa zvýšili jej výdavky so štúdiom, bývaním v V., stravovaním počas pobytu na internáte, cestovnými výdavkami, ako i ďalšími výdavkami v súvislosti so školou. U matky dieťaťa došlo k zvýšeniu priemerného mesačného zárobku zo sumy 817,39 eur na sumu 824,34 eur a zvýšili sa u nej výdavky v súvislosti s hradením poplatkov za bývanie, ako aj výdavky na zdravotnú starostlivosť. Otec dieťaťa v čase poslednej úpravy mal predpokladaný príjem 797,31 eur, pričom jeho reálny príjem za 9 mesiacov (9/2010 až 5/2011) bol 638,05 eur. Náklady otca vzrástli v súvislosti s bývaním, nakoľko okrem bytu v X., kde býva v pracovných dňoch, hradí svojej priateľke v O., kde býva v nepracovných dňoch, náklady spojené s bývaním sumou mesačne 150 eur. Z takto zistených pomerov účastníkov mal za primerané zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k mal. L. o sumu 25 eur mesačne, pričom prihliadol na skutočnosť, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči plnoletému synovi B. T., ktorý podal návrh na zvýšenie výživného, o ktorom doposiaľ rozhodnuté nebolo.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka maloletej a domáhala sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že vyživovacia povinnosť otca k mal. L. bude stanovená vo výške minimálne 100 eur mesačne. Mesačné náklady na školu pre mal. L. vyčíslila vo výške 140 eur mesačne (platba za internát - 20 eur, strava - 50 eur, R. V. - 10 eur, cestovné z internátu domov - 25 eur, vreckové - 30 eur, triedny fond na maturitu - 5 eur), ďalej jednorazová platba ZRPŠ 20 eur, učebnica z angličtiny 14 eur, učebnica z nemčiny 12 eur, pracovný plášť 11 eur, montérky, pracovné rukavice, pracovné topánky cca 50 eur, obliečky, paplóny, deka, hygiena, záclona, obrus, všetko cca 200 eur. Uviedla, že na zakúpenie týchto vecí si musela požičať peniaze, pričom dcére musí platiť aj stravu doma, obliekať ju, hradiť telefón a iné bežné výdaje, nakoľko dcéra sa cez víkend zdržuje doma. Ďalej uviedla, že v spoločnej domácnosti s ňou žije plnoletý syn B. T., ktorý navštevuje 2. ročník T. Y. v Y. a má také isté výdaje ako dcéra okrem nákladov na internát, pričom otcovi bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 105 eur mesačne. Svoje mesačné náklady vyčíslila na sumu 735 eur mesačne, pričom má ročne ďalšie výdaje minimálne vo výške 154,43 eur. Poukázala na skutočnosť, že od septembra 2011 študuje na C. v P. P. 4-semesterálne štúdium ako doplnkové pedagogické vzdelanie, čo predstavuje ďalšie náklady 300 eur za semester plus dochádza na univerzitu, pričom štúdium navštevuje z dôvodu udržania si zamestnania. Uviedla, že otec maloletej má pridelený 1-izbový byt od svojho zamestnávateľa a v spoločnej domácnosti s priateľkou R. Q. nebýva, ani nebýval, na jej náklady neprispieva a nebýva v sociálnom byte. Poukázala na skutočnosť, že otec mal. L. nemá záujem o dcéru a nemá záujem sa s ňou stykať.

Otec vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, súdiac podľa obsahu jeho odvolania, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Uviedol, že býva v jednej domácnosti s priateľkou R. Q. v O. V. V. v nájomnom byte kde výška nájmu je 200 eur plus energie za mesiac, čo je v priemere 270 eur a on jej prispieva sumou 135 eur mesačne. Mal za to, že matka maloletej má potrebu zvýšiť výživné nie kvôli výdavkom na štúdium dcéry, ale na financovanie svojho štúdia, a preto s ďalším zvýšením nesúhlasil. Svoje mesačné náklady vyčíslil vo výške 614 eur.

Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd odvolaniu matky v celom rozsahu vyhovel a rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že uloží otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. L. sumou 100 eur mesačne. Podľa jeho názoru je v možnostiach otca plniť si vyživovaciu povinnosť v tejto sume. Poukázal na zvýšenie nákladov mal. L. v súvislosti s ubytovaním na internáte a cestovaním do V..

Krajský súd preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 2 písm.a/ O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné zmeniť podľa § 220 O.s.p. a vo výroku o nedoplatku na zročnom výživnom rozsudok okresného súdu zrušiť a v tejto časti vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Rozhodol podľa § 214 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine).

Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa významným spôsobom menia pomery účastníkov.

Citované zákonné ustanovenie § 78 Zákona o rodine vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane maloletých detí, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, v súvislosti so štúdiom na škole vyššieho stupňa, nárastom ich odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením, alebo znížením príjmu, prípadne pribudnutím, alebo odbudnutím ďalších vyživovacích povinností.

Okresný súd v súlade s citovaným zákonným ustanovením správne postupoval, keď zameral svoje dokazovanie na preukázanie toho, či na strane oprávneného, alebo povinného došlo k takej zmene pomerov, ktorá je dôvodom na zvýšenie výživného.

V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že vyživovacia povinnosť zo strany otca bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 03.11.2010 č.k. 13P/372/2010-58, keď vyživovacia povinnosť otca bola s účinnosťou od 01.09.2010 zvýšená zo sumy 33,20 eur na sumu 60 eur pre mal. L. s tým, že súd vychádzal z priemerného čistého predpokladaného zárobku otca vo výške 797,31 eur a matky vo výške 817,39 eur. V čase tejto úpravy mal. L. navštevovala základnú školu. V súčasnosti, od 1. septembra 2011, mal. L. navštevuje T. L. v V., s ktorým štúdiom sú nepochybne spojené výdavky, ktoré matka v konaní jasne preukázala, a to v celkovej výške minimálne 140 eur mesačne. Ďalšie odôvodnené potreby maloletej, ktoré hradila matka, vznikli v súvislosti so zakúpením učebníc, pracovného plášt'a, monteriek, pracovných rukavíc, obliečok, paplónov a podobne. Nesporne ďalšie náklady matky sú spojené s pobytom maloletej počas víkendov v jej domácnosti. Správne potom súd prvého stupňa vyhodnotil, že na strane mal. L. došlo k významnej zmene pomerov, ktorá si vyžaduje zvýšenie výživného, pretože došlo k významnému nárastu jej odôvodnených potrieb v súvislosti s jej štúdiom na strednej škole mimo miesta bydliska.

Prvostupňový súd konštatoval aj zmenu pomerov na strane oboch rodičov, ktorá je však u matky minimálna, keď došlo k zvýšeniu jej priemerného čistého mesačného zárobku v priemere o 7 eur mesačne, ktorú skutočnosť nie je možné považovať za významnú zmenu pomerov na strane matky. K zmene pomerov na strane otca došlo v tom smere, že jeho predpokladaný čistý mesačný príjem podľa predchádzajúceho rozsudku mal predstavovať sumu 797,31 eur podľa oznámenia jeho vtedajšieho zamestnávateľa, pričom v súčasnosti dosahuje príjem 638,05 eur (za obdobie od septembra 2010 do mája 2011). Odvolací súd však poukazuje, že priemerný čistý mesačný zárobok odporcu vo výške 638,05 eur bol vypočítaný vrátane mesiaca september 2010, kedy odporca celý mesiac neodpracoval, keď jeho pracovný pomer vznikol dňa 08.09.2010 a jeho priemerný čistý mesačný zárobok za mesiace od októbra 2010 do mája 2011 tak predstavuje sumu 670,49 eur.

Krajský súd preskúmaním veci zistil, že okresný súd postupoval v danom prípade správne, keď porovnával pomery účastníkov konania v čase predchádzajúcej úpravy výživného a v čase svojho rozhodovania, správne vyhodnotil, že došlo k najvýraznejšej zmene pomerov na strane mal. L. a je potrebné zvýšiť tak vyživovaciu povinnosť zo strany otca k mal. L. tak, aby zodpovedala odôvodneným potrebám dieťaťa, ako aj možnostiam a schopnostiam oboch rodičov. Pokiaľ však určil výživné vo výške 85 eur mesačne, odvolací súd je toho názoru, že za primerané zisteným pomerom účastníkov je výživné požadované matkou, a to vo výške 100 eur mesačne. Je toho názoru, že je nesporne v možnostiach a schopnostiach otca, a to s prihliadnutím k jeho priemernému mesačnému zárobku, ako i ďalšej vyživovacej povinnosti k synovi B. prispievať na výživu mal. L. uvedenou sumou. Odvolací súd nemohol prihliadnuť na výdavok otca spočívajúci v sume 150 eur mesačne, resp. v sume 135 eur mesačne, ktorou prispieva svojej priateľke R. Q. na jej náklady spojené s užívaním bytu. Odvolací súd zdôrazňuje, že odporca nemá voči svojej priateľke žiadnu zákonnú vyživovaciu povinnosť na rozdiel od mal. L., ktorá je jeho dcérou a v zmysle § 62 Zákona o rodine je povinnosťou odporcu na jej výživu prispievať. Preto odvolací súd vyhodnotil príspevok 150 eur, resp. 135 eur mesačne priateľke otca za výdavok, ktorý otec nemusí vynaložiť (otec má zabezpečené vlastné bývanie v nájomnom byte, za ktorý platí 110 eur mesačne), a preto naň v súlade so Zákonom o rodine (§ 62 ods. 5) odvolací súd neprihliadal.

Krajský súd zdôrazňuje, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča a súd neberie do úvahy pri skúmaní možností a schopností, ako aj majetkových pomerov povinného rodiča výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Dodáva, že právo na výživu je zákonný nárok dieťaťa a každý rodič je povinný vyživovať dieťa aj keď na úkor svojho minima.

Z tohto dôvodu krajský súd rozhodnutie okresného súdu zmenil tak, že otcovi mal. L. zvýšil vyživovaciu povinnosť zo sumy 60 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne s účinnosťou od 01.08.2011.

Pokiaľ ide o nedoplatok na zročnom výživnom krajský súd dospel k záveru, že vzhľadom na zmenu rozsudku okresného súdu nie je možné s presnosťou vyčísliť nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 01.08.2011 do rozhodnutia odvolacieho súdu, nakoľko nie je zrejmé, či otec svoju vyživovaciu povinnosť od tejto doby plnil a v akej výške. Je preto potrebné na zistenie správnej výšky nedoplatku vykonať ďalšie dokazovanie.

Z tohto dôvodu krajský súd výrok o nedoplatku na zročnom výživnom zrušil a vec vrátil v tejto časti okresnému súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd v ďalšom konaní zistí v akej výške otec výživné na mal. L. skutočne platil a následne určí výšku dlhu na zročnom výživnom od 01.08.2011 do rozhodnutia odvolacieho súdu a určí aj spôsob jeho zaplataenia.

Z uvedených dôvodov krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.